

00:04 Andrei: Ascultati “Childlife: provocari de parinte”, un podcast creionat de Secom. Avem astazi alaturi de noi o persoana cu un profil foarte interesant si complex. Este medic stomatolog, blogger si asistentul personal al copiilor ei. A initiat legea alaptatului in public si detine blogul “siblondelegandesc.ro”. Miruna Ioani, bine te-am gasit!

00:29 Miruna: Bine te-am gasit si eu pe tine, Andrei! Multumesc tare mult pentru invitatie.

00:33 Andrei: Si noi multumim, Miruna. De mult asteptam sa interactionam si sa avem acest podcast. Iti multumesc foarte mult ca ai acceptat invitatia noastra. Mie imi place foarte mult blogul tau si il citesc cu interes. Recunosc, prima data cand am dat de el nu stiam despre ce e. Mi-a placut titlul foarte mult. Si am inceput sa-l rasfoiesc. Mi-a placut foarte mult directia pe care tu te duci si, in special, mi-a ramas in minte o idee conform careia “a fi parinte inseamna sa decizi cine si cum vrei sa fii in fiecare zi din calendar”. Prima data cand am citit asta m-am speriat, asa cum m-am speriat de multe ori cand a venit vorba sau cand m-am gandit la ce inseamna a fi parinte. Insa, recunosc ca vreau sa aflu mai multe de la tine si as vrea sa ne ghidezi putin printre aceste teorii. As vrea sa te intreb, in prima faza, cum alegi tu stilul de parenting potrivit copiilor tai?

01:42 Miruna: Mai, Andrei, cand ai copii, nici o zi nu seamana cu cealalta. Si cand ai impresia ca, in sfarsit, ai gasit o solutie care se potriveste cu tine si cu copilul tau si cu familia voastra, si iti vine, de exemplu, sa scrii despre acea solutie pe un blog, daca ai avea un blog, o sa constati a doua zi ca nu mai functioneaza deloc. Astfel incat in fiecare zi poti sa fii altcineva, poti sa ai un stil diferit. Adica eu de multe ori spun si la mine pe blog, ca desi promovam blandetea si empatia, noi suntem oameni, nu suntem munti de rabdari si ca se mai intampla sa izbucnim. Chiar am

pus o poza, ieri sau alaltaieri, in weekend, cu o placuta unde zicea cineva: “Daca treceti prin fata casei mele si vi se pare cumva ca tip, sa stiti ca nu este tipat, ci este doar un discurs motivational pentru cei care nu ma asculta”. Si eu am pus si am scris: “Cu dedicatie pentru vecinii mei”, ca eu stau la bloc.

03:03 Andrei: Deci atat de complicat e? Atat de diferit e de la o zi la alta?

03:09 Miruna: Este... Sa zicem ca nu este plictisitor.

03:14 Andrei: Am inteles. Si totusi, te duci catre o anumita directie de parenting? Preferi o anumita abordare sau iti place sa fii spontana si sa faci fata provocarilor?

03:28 Miruna: Eu cred ca treaba asta cu stilurile de parenting este o teorie. In fapt, trebuie sa ne uitam la cum suntem noi in fata copiilor nostri si, mai important decat atat, cum ne percep ei pe noi. Pentru ca la sfarsitul zilei, cand tragi linie, tie poate sa ti se para ca ai facut sacrificiul lui peste si ca ai mutat muntii din loc. Important este cum se simte copilul si cat din ce faci tu ajunge la copil. Dar acum partea interesanta este ca, fiind in papucii parintelui, vad lucrurile cu totul altfel decat le vedeam cand eram mica si este super interesant ca, desi foarte multa vreme am trait cu impresia ca niciodata n-o sa pot vedea decat ca cel mai important fiind punctul de vedere al copilului, iata ca, ma rog, cateva tantrumuri mai tarziu, doi copii si vreo cinci ani de nesomn, uneori deschid gura si iese mama, uneori deschid gura si iese tata de acolo si ma intreb ce s-o fi intamplat intre timp. Asta nu e rau intotdeauna ca iese mama sau tata. Dar cand vrei sa fii tot mai bun si ... Eu invat acum, sunt intr-un proces de schimbare si invat sa...sau ca trebuie sa imi iau presiunea asta de a livra sau de a performa ca parinte intr-un anumit fel. Si am auzit inclusiv de la terapeuta mea, de la prietenele mele care au copii mai mari: “OK, urla copilul. Asa, si?” Doar ca nu-i intotdeauna asa de simplu. Important este sa ai tu un pahar plin pe care sa-l reversi asupra celorlalti din familie, copii, sot,

vecini, ca si ei au dreptul la niste nopti linistite, dupa cum spuneam. Si uneori nu ai acest pahar plin si atunci este, de fapt, provocarea cea mare. Ca daca suntem toti cu zenul la noi si cu toate vasele curate in dulap, e OK. Dar cand nu suntem, ce facem?

05:53 Andrei: E mai greu. Miruna, dar asta inseamna prin extrapolare ca si copilul poate sa fie cine vrea el sa fie, apropo de autenticitate. Cum lasam copiii sa evolueze in felul lor, fara sa le strivim personalitatea?

06:13 Miruna: Uite, eu am un articol pe blog care se numeste fix asa: “Cand nu stii ce sa faci, inchide gura si deschide bratele”.

06:22 Andrei: Ce fain!

06:23 Miruna: Si e o chestie pe care incerc s-o aplic atunci cand nu stiu incotro. Intrebarea ta era cum lasi copilul sa se manifeste, sa fie el insusi.

06:37 Andrei: Asa cum vrea el sa fie, exact.

06:39 Miruna: Da, sunt limite si la treaba asta, pentru ca uneori copilul meu vrea sa manance ciocolata la 11 noaptea. Ei, atunci nu o zic: “Da, iubitele, daca tu asta simti, eu o sa-ti dau tie ciocolata la 11 noaptea.” Nu, pentru ca dupa ce mananca un omulet de 16 kile ciocolata la 11 noaptea, o sa faca multe alte lucruri, numai nu sa se culce. Eu am nevoie ca el sa se culce. Si el are nevoie de asta. Adica sunt niste limite si cred ca parintii moderni trebuie sa invatam sa spunem si “nu” si sa punem limite. Eu sunt intr-un proces acum, in care invat sa fac treaba asta. Istoria mea personala de copil a fost o educatie cu libertate totala, cel putin eu asa am perceput-o, dar cumva mi s-a si potrivit. Eu nu-mi amintesc sa fi facut tantrumuri, crize, iar eu acum, ca mama, trebuie sa invat ca “OK, incerc sa-ti ofer tot ce pot eu,

dar cand ce tu ai nevoie este mai mult decat eu pot, trebuie sa vedem un pic care e limita intre una si cealalta, ca sa ne fie bine tuturor pana la urma”.

07:59 Andrei: Dar crezi ca e mare diferenta? Te ascultam si ma gandeam cum eram noi cand eram mici. Erau limite peste tot si aproape nicaieri. Cum trasam acum, astazi, limitele astea intr-o forma empatica?

08:15 Miruna: Si eu m-am gandit, Andrei, sa stii, inclusiv la faptul ca, de exemplu, baietelul meu nu are niciun pic de timp vreodata in care sa faca lucruri nesupravegheat. Si el tot timpul este supravegheat. Dar nu ma refer la nesupravegheat in sensul ca sa il lasam singur acasa si sa plec la mall, ci pur si simplu pentru ca locuim intr-un apartament mic, la bloc, nu are nici macar camera lui si nu cred ca sunt putine familii in situatia noastra. Sunt foarte multi oameni care au unul sau doi copii...

08:50 Andrei: Majoritatea.

08:52 Miruna: Si locuiesc in spatii mici, unde nu au copiii camera lor inca sau...Noi avem o camera de zi si un dormitor si asta este. Eu mi-aduc aminte ca ma jucam ore in sir singura cu papusile, mi le aliniam, le dadeam, le dansam, le cantam si nu se uita nimeni la mine. Si era o manifestare a independentei, crestea increderea in tine, stima de sine, toate lucrurile astea, cand tu, in jocurile tale, puteai fi oricine vrei fara sa te simti judecat. Si copiii din ziua de azi, cred ca la o scara destul de larga, nu mai au aceste ocazii sa se manifeste ei cu adevarat liberi. Si nu cred ca daca i-am lasa fara sa le ocupam timpul cu ceva ar face neaparat niste tampenii. Bineinteles, acum avem si calculator, laptop, toate astea, tableta, care sunt niste concurenti neloiali ai timpului...

10:01 Andrei: La sotron si fel de fel...

10:04 Miruna: Exact.

10:06 Andrei: Mai tarziu cum crezi ca o sa se rasfranga asta asupra adultului crescut sau nu, pur si simplu, calculatorul si laptopul o sa fie inlocuitorii perfecti?

10:20 Miruna: Eu nu cred ca un calculator poate sa fie inlocuitorul perfect, dar nici nu vreau sa fiu batranica aia care zice: “Da, maica, pe vremea mea era mai bine.” Stii? Sa incercam sa tinem totusi pasul cu asta. Din viata noastra, ce pot sa spun, este ca baietelul meu de patru ani jumate, in acest moment, nu are timp sa se uite la youtube sau la desene animate. Avem o colectie de DVD-uri si cred ca vazut din ele trei, toate clasicele Disney.

10:57 Andrei: Wow! Dar cu ce e timpul umplut?

11:00 Miruna: Pai vine de la gradinita, la 6 ajungem acasa. Uneori acum inca mai putem sta cam o ora pe afara, dupa care intram in casa, in rutina de seara: spalat, mancat, spalat. Mai stam si noi o ora dupa ce adoarme bebelusul, poate citim, poate povestim, dar nu este timp de tableta sau...Nu stiu, cred ca o sa vina vremea cand o sa ceara el si o sa zica: “Nu mai vreau sa te vad pe tine, mama. Arata-mi-l pe Superman, sau nu stiu.”

11:39 Andrei: Va veni, va veni si vremea asta, cu siguranta. Miruna, esti mama a doi copii. Voiam sa-ti pun intrebarea asta pentru ca am primit mai multe intrebari din partea celor care ne asculta. Cum ai reusit tu sa integrezi noul membru al familiei astfel incat fratele mai maricel, mai mare, sa nu se simta neglijat. Pentru ca am inteles ca e o teama si o grija permanenta cand afli ca esti insarcinata si o sa ai al doilea copil, cum ii spui celuilalt. Tu cum ai facut?

12:12 Miruna: Eu pot sa spun cum am facut eu si pot sa spun ca nimic din ce am facut n-a functionat. Dar, cum sa zic, daca as fi inca o data in postura de a prezenta

ideea unui al doilea copil in viata noastra primului nascut, as face fix la fel, pentru ca nu stii, cred ca e o loterie. Nu stii ce se lipeste de creierul lor si ce are valoare, ce cantareste greu, ce trece printr-o ureche si prin cealalta. Noi cand ne-am hotarat sa mai avem un bebelus, i-am spus baietelului nostru – stiu exact si unde eram, ca eram pe malul unei piscine, cu o luna plina deasupra noastra, in delta. Era foarte frumos, intr-o seara. Si i-am spus: “Uite, tu te-ai gandit cum ar fi sa avem inca un sufletel in familia noastra? Ca noi suntem pregatiti si am lansat invitatia in univers si sa stii ca s-ar putea sa se intample oricand treaba asta.” Si el a fost foarte incantat, dar, bineinteles, nu intelegea, de fapt, despre ce e vorba. Pana nu esti pus in fata acestui fapt, nu cred ca poti sa intelegi. Nici eu nu cred ca pot sa inteleg, din postura copilului singur la parinti nu pot sa-l inteleg pe fii-miu asta mare, ce simte el. Asta este. Dupa care, cand am ramas insarcinata, el a fost primul care a aflat. I-am povestit, i-am cumparat carti pe care le-am citit despre sarcina. Nu i-am spus niciodata baietelului meu ca vine barza sau “pune zahar in geam” sau nu-stiu-ce. Este o carte minunata care se numeste “Unde a disparut Pispirel?” si – poate o stii.

14:06 Andrei: O stiu.

14:07 Miruna: Este super faina, pentru a explica adevarul copiilor mici, pe care ei il pot intelege. Si mai mult decat adevarul asta anatomic, cum se intampla, ma rog, cred ca ei inteleg din cartea asta faptul ca mama si tata nu se ascund de el. Si ca mama si tata ii spun adevarul intotdeauna. Eu asta vreau sa tina minte copilul meu despre mine si de la mine, ca minciuna nu are loc intre noi si ca adevarul ne uneste si minciuna ne desparte. Dupa care am luat carti cu sarcina, in care erau explicate diferitele etape. Uite, acum e cat un bob de susan, dupa care creste, acum e cat un avocado bebelusul, dupa aceea se face cat o minge de baschet. Am cumparat inclusiv o papusa din aceea cu burta si cu bebelusul in burta, ne-am jucat. Au fost toate aceste etape prin care am trecut. In momentul in care am venit de la

maternitate cu bebelusul, el a primit un cadou simbolic de la bebelus pentru el. L-am luat la toate ecografiile la spital, cu noi, sa vada si el. L-am implicat cat mai mult pe partea asta. Inclusiv i-am spus ca: “Uite, imi doresc sa nasc, ca exista doua posibilitati de a scoate bebelusul din burta: fie sa taie burta sau fie printre picioare. Si i-am spus ca daca bebelusul o sa poata iesi printre picioare, atunci eu pot sa vin mai repede la tine, acasa, si mi-as dori sa se intample asa. Si asa s-a si intamplat. Am nascut si in aceeasi zi am si venit acasa. Si a fost foarte dragut inceputul, doar ca ulterior lucrurile se complica foarte mult pentru primul nascut. Si eu sunt in momentul asta intr-un proces de invatare, cum sa-l ajut sa se adapteze la aceasta noua realitate, la aceasta noua viata a lui. Pot sa spun ca nu este deloc usor, nici pentru el, dar nici pentru noi. Si ca uneori, de foarte multe ori, am senzatia ca nu ma va ierta niciodata ca i-am facut un frate mai mic. Si pot sa-l inteleg foarte bine. Faptul ca-mi spun oamenii – asta e replica pe care o primesc de multe ori – “Lasa, ca o sa creasca el si o sa aprecieze”. Da, doar ca pana o sa creasca si o sa aprecieze, in acest moment, viata lui este cu totul data peste cap si principalul vinovat este mama, tata mai putin. Tu stii, copiii traiesc in prezent. Pentru ei viitorul este ceva asa, foarte ipotetic. Degeaba i-am spus eu: “Uita-te la mine ce mult ma bucur sa am prietene foarte bune, dar cu toate astea nu am frate sau o sora asa cum are tati. Mi-as dori acum, la maturitate, sa am un frate sau o sora.” Dar lucrurile astea nu stiu cata valoare au pentru el.

17:42 Andrei: Dar unde e cea mai mare tensiune pentru el sau cea mai mare lipsa, ca trebuie sa imparta ceva sau ce ii lipseste cel mai mult? Ce-l frustreaza cel mai rau?

17:55 Miruna: Andrei, eu nu-i citesc gandurile baietelului meu si as vrea sa fac aceste efort cu succes de a nu-i pune vorbe in gura sau ganduri in cap lui. Eu pot sa imi imaginez insa lucruri din actiunile si lucrurile pe care le face. Sunt multe

lucruri pe care el mi se spune pentru ca verbalizeaza foarte bine si observa foarte bine niste lucruri. Cred ca cel mai complicat de impartit este mama, adica pe mine, pentru ca oricat de mult se spune ca faci al doilea copil si iubirea se inmulteste, adevarul este ca bratele raman tot doua, timpul ramane tot 24 de ore intr-o zi si ca asta este. Trebuie sa mergem inainte cu ce avem. Cam asta se imparte cel mai mult. Si dupa aceea, bineinteles, bebelusul nostru acum creste, deja incepe sa-si manifeste personalitatea, el este fascinat de fratele lui mai mare. Stii ca lumea zice ca fratele mai mic este un cadou pentru fratele cel mare. Eu cred ca e fix invers. De fapt, fratele cel mare este un cadou pentru cel mic, pentru ca cel mic il vede...Pot sa fac eu, sa ma pun si-n limba, cred, daca frati-sau face altceva, atentia lui asta mic o sa fie pe cel mare. Si atunci eu il inteleg pe el pentru ca noi nu putem sa citim o poveste, de exemplu, cand suntem toti trei, pentru ca cel mic n-are rabdare si nu o sa stea. Trage de carte, rupe pagini, impinge. Daca el isi face, isi aranjeaza in camera parcarilor...Acum suntem in faza parcarilor si isi insiruieste toate masinutele si eu le fac poza dimineata cand pleaca el, ca sa le stiu rearanja, cand se intoarce seara, in aceeasi ordine, ca stie, nu poti sa-l pacalesti. Eu nici nu fac diferenta. Numai daca stiu ca o masina e galbena si una-i rosie. Dar el si le stie, mai! Chestii de baieti, ce sa zic.

20:13 Andrei: Eu stiu si sunt perfect de acord cu tine aici, Miruna. Si eu am avut si am un frate mai mare si imi place mult ce ai zis cu cadoul, pentru ca asa e. El, cand am venit de la maternitate, era: "OK, si asta cand se joaca cu mine?" Eu am crescut si faceam...Era pentru mine asa, era...fratele cel mai mare era el. Si da, sunt in asentiment cu ceea ce povestesti. Pe de alta parte, uite, imi aduceam aminte, exista, n-as putea spune credinta populara, dar vorba asta ca copiii care au frati socializeaza mai usor, mai bine, pentru ca sunt obisnuiti de mici sa interactioneze, se mai bat, se mai cearta, se regleaza. Se regleaza, usor-usor in timp. Nu stiu daca

si tu impartasesti credinta asta, dar eu cred ca asa e. Eu cred ca in momentul in care ai un frate sau sora, zona asta de socializare si de integrare, e mai usoara sau sunt mai usoare.

21:16 Miruna: Mai, Andrei, eu cred ca tu mi-ai citit mie blogul zilele trecute si ai vazut acolo ceva ce am scris eu. Eu nu stiu, nu pot sa spun decat ce am citit despre chestia asta. In cartea pe care o citesc acum, a Laurei Markham, “Parinti linistiti, frati fericiti”, m-a surprins sa citesc exact despre chestia asta. Tipa zice ca studiile arata ca este o credinta populara sau, ma rog, se crede eronat, pentru ca fratii au adesea un tip de interactiune proasta, nevaloroasa, necalitativa si atunci degeaba este o interactiune intr-o cantitate foarte mare intre frati. Ei nu au aptitudini sociale mai bine dezvoltate, pentru ca este o interactiune de calitate proasta. Si atunci intervine rolul parintelui acolo, sa-i invete pe copii sa interactioneze si sa se miste cumva intr-un fel dinamic, plin de respect, empatie, intre ei. Si ca asta este, de fapt, provocarea. Adica degeaba stie copilul tau sa isi astepte randul sau sa ceara ceva frumos de la colegul de la gradinita, daca lui frate-sau ii da in cap si-i smulge jucaria. Si atunci trebuie sa cream aceste obiceiuri corecte inca de la foarte inceput. Eu imi dau seama pentru ca deja... Bebelusul meu nu vorbeste, are un an, dar deja are apucaturile lui frate-sau mai mare, pentru ca asta e exemplul pe care el il vede si daca noi nu suntem in stare sa ii explicam celui mare acum, pana-i unul singur, ca atunci cand vrei o jucarie astepti, o ceri sau, ma rog, vezi tu ce faci, te reorientezi. Cand o sa fie doi deodata, calare unul peste celalalt, vai de capul meu cum o sa fie!

23:28 Andrei: Am inteles.

23:29 Miruna: Deci cam asta.

23:30 Andrei: Deci e complicat. Asta cu fratii e interesanta si ma bucur ca am abordat subiectul asta. Multi dintre apropiatii si din prietenii mei chiar imi spuneau ca au dificultati. Copiii nu vor sa imparta nimic intre ei. “Asta e a mea, e a mea. Nu vreau altceva. OK, cand ne jucam cu mai multi copii, ne mai gandim, dar ce-i al meu, e al meu.” Si ma intrebau, aveam discutii, de ce nu pot copiii sa imparta. De ce nu pot adultii sa imparta? E aceeaasi chestie, nu cred ca e ceva diferit. Egoismul, intr-o forma sau alta, se manifesta la orice varsta. Miruna, ma gandeam la contextul actual si spuneai tu ceva mai devreme apropo de expunerea copiilor si de interactiunea cu alti copii. In contextul asta actual e extrem de dificil. Cum putem sa mentinem dorinta si abilitatea de socializare pe care copilul nostru o are? Tu ce faci? Cum faci zilele astea?

24:29 Miruna: Eu imi duc copilul la gradinita. Pentru ca la noi in familie a fost un context personalizat, ca sa zic asa. Cand Tudor ar fi trebuit sa intre la gradinita in grupa mica, tocmai i se nastea fratele cel mic si atunci eu am considerat sa aman un pic inceperea gradinitei si intentionam sa nu-l dau din septembrie, ci sa-l dau din martie-aprilie urmatorul an, cand s-a intamplat pandemia si totul era inchis, astfel incat ne-am trezit - iata! – cu un copil destul de mare care nu fusese niciodata la gradinita. Si nu numai atat, dar era evident deja de o vreme ca lui nu-i mai ajungea interactiunea acasa cu mama si cu papusile sau cu mama si cu masinile sau cu tata si cu masinile si ca are nevoie de alti copii. Eu pot sa zic ca l-am dus la gradinita din iulie. Noi am iesit in parc. Si-a facut prieteni in parc si, cum sa zic, desi sunt constienta, nu sunt din categoria celor fara masca sau care nu cred in acest virus – ba da! – dar mai cred si ca viata mea nu are cum sa se opreasca in acest moment. O sa trecem prin asta, probabil o sa ne si imbolnavim, am facut pace cu gandul asta. Ne luam vitamina D de la Secom si magneziu si toate astea...Pe bune, daca te uiti, te invit la mine in bucatarie, am un dulap intreg de chestii, si mergem inainte,

pentru ca nu cred ca ne permitem sa nu facem asta. Eu am avut un moment in care am zis: “Eu ori innebunesc de frica, ori ma imbolnavesc de COVID. Dar cred ca de COVID sa ma vindec am sanse mai mari decat sa ma vindec de nebunie.” Si atunci cu asta mergem inainte si copilul e foarte fericit, ii place la gradinita, si-a facut prieteni. Bine, a fost greu inceputul.

26:45 Andrei: El nu resimte foarte mult perioada asta. Ai reusit sa creezi un zid in jurul lui?

26:54 Miruna: Nu am reusit. Nu am creat. N-am intentionat sa creez un zid in jurul lui, adica stie ca nu mai mergem la mall pentru ca este mai bine sa evitam mall-ul, daca putem sa comandam online ce avem nevoie. N-am mai iesit la restaurant asa des cum mergeam. Daca nu vrea sa se spele pe maini, am un motiv in plus sa-l fac sa se spele pe maini. Dar atat, mai mult de atat nu am...Nu, nu pot. Este peste puterile mele in acest moment. Si nu vreau sa ma gandesc cum este la cei care au copii de scoala si sunt obligati sa-i tina acasa din doua in doua saptamani sau cum se procedeaza.

27:42 Andrei: Miruna, dar un alt fenomen pe care l-am observat in perioada asta este acela al unei frici mult amplificate fata de perioada dinaintea pandemiei, referitor la a avea un copil. Sunt cupluri, oameni pe care ii stiu, care isi doreau sa aiba un copil si acum in pandemie au zis: “Nu, e o provocare prea mare. Nu cred ca as putea face fata. De-abia fac fata cu mine. Cum as putea sa ma descurc?” Ce sfat ai avea pentru cei care se gandesc asa?

28:18 Miruna: Sa stii ca este adevarat. Stiu si eu cazuri si chiar de curand ma intreba o prietena care era insarcinata – intre timp a si nascut – si zicea ca mergea acasa cu sotul ei, intr-o seara, de la o intalnire cu alti prieteni care aveau copii si care erau innebuniti, obositi, alergati, zapaciti. Si asta ii zicea pe drum: “Bai, dar

chiar asa sa fie? Sa nu mai stii de capul tau? Sa-ti pui cheile in frigider cand ai copii?” Zice: “Ne-am dorit. Ni-l dorim. Cum sa fii...Eu nu cred ca e chiar asa!” Eu cred ca e ceva foarte personal pentru fiecare de decis. Nu cred ca o doamna care vorbeste la un podcast cu un alt domn poate sa-ti spuna tie ce sa faci cu viata ta. Si mai cred ca este o experienta in legatura cu care cam greu sa te decizi inainte cum e mai bine pentru tine, ca n-ai cum sa stii cum este, cum faci tu fata in momentul ala si cum iti este tie. Ce poate sa te influenteze este exemplul celor din jur. Daca tu ai langa tine o familie, o sora, un frate, pe cineva care are copii si care se descurca foarte greu cu acei copii, sa fii foarte speriat ca asa o sa ti se intample si tie. Sau invers, daca ai pe langa tine pe cineva care e foarte super relaxat, n-au nicio treaba copiii, cu mucii pana la cot si toata lumea fericita, este si asta o varianta de a trai si de a creste copii, ai si tu impresia ca este super easy sa cresti copii. Dar adevarul este ca nimeni nu poate sa-ti spuna exact cum o sa iti placa tie, ce o sa simti tu in momentul in care iti vezi copilul, cum faci tu la nervi si la oboseala. Cert este ca sa ai copii nu e numai ca-n filme. Stii scena aia pe care o vezi de pe peluza casei, o familie care ia cina cu un brad de Craciun langa si un catel care da din coada si aburii care ies din friptura? Fiecare copil sta la locul lui la masa si mama are un sort pe care si-l da jos si perle in urechi. Nu-s asa vietile noastre.

30:48 Andrei: Da, intr-adevar e descriere idilica.

30:51 Miruna: Dar asta nu inseamna ca nu ne distram si copiii sunt... Exista si studii pe chestia asta, ca este asa, un fel de paradox. Desi copiii iti scot peri albi, totusi, oamenii care au copii se declara, se autodeclara per total mai fericiti, pentru ca viata capata un alt sens cand ai copii. Dar, exact cum ai zis tu, fiecare este liber sa decida, plus ca eu nu cred ca sa faci copii e o chestie “Gata, astazi am decis. N-o sa mai fac copii niciodata.” Maine poti sa te razgandesti. OK, vine un moment in

care, mai ales dacă ești femeie și ai rămas fără punguța de ovule, gata, s-a cam terminat. Dar există și atunci opțiuni. Poti adopta. Ma rog, opțiuni există.

31:54 Andrei: Crezi că perioade dificile, cum este cea prin care trecem, ar trebui să pună potențialii părinți pe gânduri? Sau să se gândească de două ori înainte? Crezi că se complică puțin mai mult lucrurile în realitate?

32:08 Miruna: Da, cred că se complică în primul rând din punct de vedere financiar. Sunt foarte mulți oameni care și-au pierdut job-urile și dacă există o nesiguranță sau o incertitudine legată de ziua de mâine, hai să nu ne mintim și să vedem că un bebeluș are nevoie de niște lucruri care costă bani. Iar oricum o sarcină și un bebeluș vin cu niște presiuni în sine și cu niște angoase. Când tu te mai gândești și că poate n-o să ai bani de scutece, cred că este mult mai complicat. Și atunci eu cred că merita experiența asta, să intri așa full option în ea și să te bucuri, că să te bucuri la maxim. Să nu-ți petreci timpul gândindu-te sau numărând scutece și cât la virgulă să vezi: “Astăzi am consumat șase scutece. Mi-am depășit porția cu unul. Mâine trebuie să vad cum fac să...” Pentru că este păcat. Pe de altă parte, înțeleg și faptul că uneori nu poți planifica și că, ma rog, există accidente, surprize și atunci mergi înainte și te bucuri, vezi cum poți să te bucuri cât mai mult de ceea ce ai. Poate ai niște părinți care te ajută, poate nu ești chiar singur pe lume. Sunt oameni pe care pandemia asta i-a dat foarte mult peste cap și care-și așteaptă copiii și nu știu ce o să urmeze după aceea. Gândește-te că sunt atâtea femei însărcinate care tremura și citeau experiențele altor femei pe grupuri de facebook: năște cu mască pe față, îi iau copilul imediat după naștere, sunt tot felul de griji în plus pe care nu ar trebui să le aibă femeile însărcinate niciodată. Eu pot să înțeleg, Andrei, cumva orice poziție sau orice punct de vedere. Din studii citite sau probabil că tu, dacă ai zis că ești preocupat de acest subiect, știi mult mai bine, dar pot să spun că prima dată când mi-am dat seama că “Mama, ce gresite sunt comparațiile!” a fost în

facultate, cand dupa un examen foarte greu, una dintre colegele noastre a venit fericita. Nu stiu, cred ca era un examen din asta oral, ca ea a iesit din examen fericita ca a luat 9,50 sau 9, 9,50 si dupa ea a iesit prietena ei si colega ei care a luat 10, moment in care lui asta i s-a taiat ca maioneza. Era distrusa. Era distrusa, ziceai ca a picat examenul. Atunci mi-am dat seama ca “Bai, nu-i OK deloc.” Adica aceste comparatii ne pot face foarte mult rau, ca – iata! – practic rezultatul altuia i-a anulat acelei fete bucuria propriului succes. Ce conteaza 0,5? Chiar deloc! Si tot asa, cand am fost eu in clasa I, am luat un 8 la muzica, care mi-a stricat media si am luat premiul II. In clasa I, cand juma’ de clasa a luat coronita, eu am luat premiul II. Si cu media 9,96, cu o medie de 9. In clasa a II-a, am luat un 8 la matematica, mi-a stricat media. Sau nu, la...cum ii zice? stiintele mediului inconjurator, asa ceva. Si am luat un 7, mi-a stricat media, dar tot media generala a fost 9,96, numai ca am luat premiul I de data asta. Si singura din clasa! Si atunci mi-am dat eu seama ca, de fapt, eu cu aceeasi medie o data am fost prostul clasei, ca am luat locul 2, si imediat in urmatorul an, am fost cea mai tare, dar de fapt, nu pentru ca ceva s-a schimbat la mine, ci pentru ca ceva s-a schimbat la mediu, la ceilalti. Si a fost o chestie super faina pentru opt ani sau cati ani aveam eu atunci, sa-mi dau seama de treaba asta. Acum, din punct de vedere al parintelui, pot sa spun ca deja comparatiile incep din momentul in care vezi doua liniute. Atunci cand am aflat cu Tudor ca sunt gravida, deja am inceput sa compar. Cand eram in doua luni si vomam si mi-era rau, “Bai, dar cu Tudor nu mi-a fost asa de rau!” Stii? Tot timpul, tot timpul aceste comparatii pe care...Nu stiu, sunt undeva in creierul tau, in spate, si cred ca unui copil care le aude constant, ii fac foarte mult rau, indiferent cum il scoti pe el, daca il scoti pe bine, pe rau, pe plus, pe minus. N-are sens. Eu cred ca singura comparatie sanatoasa este tu cu tine, eu cu mine care am fost si incapeam in blugii din liceu, nu eu cu mine si Claudia Schiffer sau nu stiu care mai este acum in voga, Sanziana Negru. Si n-am nicio treaba, frate, cu

Sanziana Negru. Ea e super frumoasa si asa, eu trebuie sa-mi vad cum mine aia care am fost in liceu sau inainte de sarcina sau nu stiu, ceva, ca sa fie o comparatie sanatoasa. Altfel cred ca asta face numai sa contribuie la rivalitatea dintre frati si tot in cartea asta a Laurei Markham scrie ca este mai simplu sa cresti frati de sexe opuse, fata si baiat, si ca cel mai complicat este sa ai doi baieti, pentru ca baietii sunt firi mai competitive, mai agresive, si atunci trebuie sa fii si mai, si mai cu manualele de psihologie si manusile la tine.

38:54 Andrei: Miruna, iti dau o veste buna. Doi frati au ajuns bine, suntem OK, ne iubim foarte mult. Nu-ti face griji, eu cred ca sunt premise foarte bune.

39:04 Miruna: Ma bucur.

39:07 Andrei: Ma bucur ca ai impartasit cu noi sursele tale de inspiratie pentru a gasi un drum prin acest hatis al parentingului de doi baieti care, da, nu e simplu deloc. Nu e simplu deloc.

39:23 Miruna: Dar voi nu va bateati cand erati mici, Andrei?

39:25 Andrei: Din pacate nu pot povesti aici lucrurile si violenta lucrurilor. Nu, ne bateam non-stop, spargeam tot non-stop, insa cand era de spart altceva, eram impreuna, adica nu ne dadeam deoparte de la a face si lucruri impreuna. Insa cand aveam de spart in casa lucruri era prapad. Dar nu stiu cum, intr-o forma sau alta, chiar si cand eram mici, ne coalizam. Adica simteam pericolul sau simteam ca vom fi pedepsiti si atunci, nu stiu, ne dezvoltasem asa un sistem in care ne protejam unul pe celalalt.

40:02 Miruna: Asta e misto.

40:04 Andrei: Insa vreau sa-ti spun chiar sincer ca am ajuns acum la maturitate si, pe langa ca este cel mai bun prieten al meu, in continuare a ramas cum eram cand eram mici, ma uit la el si este asa, azimutul meu.

40:19 Miruna: Auzi, dar esti si tu al lui? Asta e intrebarea.

40:22 Andrei: Cred ca da, sa stii. Cred ca da. Dupa un timp. Dupa un timp, cred ca da. Si e foarte solida relatia. Asta e un atribut foarte important. Se bazeaza pe niste intamplari, experiente, ganduri, povesti foarte puternice. Si atunci relatia e una foarte solida, fundamentata.

40:45 Miruna: Auzi, Andrei, dupa ce terminam, sa-mi dai numarul de telefon al mamei tale, te rog.

40:49 Andrei: Da.

40:50 Miruna: Sa-i pun niste intrebari.

40:54 Andrei: Asa voi face. Miruna, uite noi ne aflam usor-usor, din pacate, catre finalul intalnirii noastre. Este o reala placere sa vorbim, sa povestim. Sper sa te mai avem ca invitata in cadrul podcasturilor noastre. Dar nu inainte de a termina, vreau sa te intreb cam care a fost cea mai mare provocare de parinte a ta de pana acum?

41:22 Miruna: Mai, cred ca asta cu fratii. Si pentru ca este cea mai recenta si cea mai nerezolvata. Cu siguranta sau, nu stiu, probabil ca daca ma intrebi peste doi ani o sa raspund altceva sau daca m-ai fi intrebat acum cinci luni, cu siguranta as fi raspuns altceva. Dar acum asta este, sa ne adaptam la toata dinamica noua a vietii noastre si sa fac fata la crizele de furie. Asta este o provocare foarte mare, pentru ca se intampla crize de furie, asa-numitele tantrumuri, care sunt foarte dese in ultima vreme. Noi, pana sa apara fratele mai mic, cred ca baietelul meu a avut doua sau trei episoade de crize de furie. Nu stiam foarte bine ce sunt ele si cand s-au

intamplat, eram zen, ca eram cu toate tiglele pe casa. Intre timp nu mai sunt. Sunt o casa fara acoperis intre timp, intelegi? Sunt o nebuna cu pletele in vant, care ar trebui, cred ca, internata pe undeva, dar stii, tu razi acum, ca te vad ca razi, dar nu-i o gluma. Este foarte greu sa incasezi aceste furii ale copilului si sa ramai: “Da, dragul mamei, te iubesc, sunt alaturi de tine, toarna-ti toate furiile in capul meu si o sa te iubesc in continuare.” Bai, greu! Este foarte greu si dupa ce copilul descarca aceasta furie si el este: “OK, si ce facem acum? Vreau sa avem o zi frumoasa!”, tu esti calcat de tren, tu nu mai esti bun in ziua aia de nimic. Eu, cel putin, nu am reusit. Am reusit cred ca o singura data sa fiu “OK, sunt langa tine, astept sa-ti treaca, sa ne continuam viata”. Dar mi-a iesit o data, nu imi iese de fiecare data. Si de obicei, sunt sub forma unei legume dupa ce el are aceasta iesire. Nu stiu care ar trebui sa fie...Nu vad in momentul asta o solutie asa, ca o apasare de buton. Fac terapie, citesc foarte mult. Sotul meu intervine de cate ori poate. Doar ca problema nu este cu tatal, problema este cu mama. Pe ea trebuie s-o frecam, pentru ca ea, eu asa cred cel putin ca este perceptia la baietelul meu, ca eu l-am tradat. Nu taica-sau, cat eu. Si atunci pe mine este tot. Asta este cea mai mare provocare in acest moment: sa nu innebunim. Alte intrebari?

44:14 Andrei: Miruna, o provocare mare. Mi-ar placea si o sa ma gandesc, iti spun sincer, la...Mi-ai dat o noua idee de o noua tema pentru viitorul podcast si anume presiunea pe care parintii uneori si-o pun singuri pe ei, in a solutiona anumite tensiuni. Spuneai mai devreme ca ai vrea sa-ti dau un numar de telefon. Sincer, cred ca daca stau sa ma gandesc, sa fac retroactiv, sa fac o mica regresie, lucrurile, efectiv, s-au autoreglat. S-au autoreglat.

44:49 Miruna: Asta e foarte misto, ca insight pentru toti parintii care stau cu presiune deasupra capetelor lor, asa ca mine. Da, probabil ca se va intampla asta. Eu nu zic nu, dar stiu sigur ca sunt foarte multi parinti, asa ca mine, care au nevoie

de o solutie acum, de un carlig acum. Eu nu stiu daca am cinci ani in care sa am trei crize de plans pe zi si in care sa ma mai ridic din pat dimineata, sa ma spal pe dinti. Iti spun foarte sincer, nu ai cum. Adica, indiferent...Si cu atat mai mult cu cat persoana asta care este atat de furioasa este copilul tau, pe care-l iubesti cel mai mult din lume. Este super greu de dus. Nu sunt nervii unei tate de pe strada care s-a enervat ca i-a ocupat cineva locul de parcare si n-ai nimic de-a face cu ea. Si da, eu sunt constienta la mod rational ca presiunea pe care noi, ca mame, o luam asupra noastra nu ne ajuta in niciun fel. Pe de alta parte, inteleg si faptul ca o bucata din tine vrea sa faci lucrurile, ca parinte, intr-un anumit fel, ca poate ar fi mult mai simplu sa incep sa pedepsesc, poate ar fi mult mai simplu sa zic: "Ia stai tu acolo, in camera ta sau in dormitor sau unde stai, pana-ti trec nervii! Si ia lasa-ma in pace!" Si eu ma duc si ma uit la Netflix, ca as putea sa fac si treaba asta. Dar nu vreau sa fac treaba asta. Eu vreau sa gasesc o solutie care sa ma lase mai tarziu sa ma pot uita in oglinda, Andrei, si care sa nu ramana in memoria copilului meu drept, nu stiu, niste dureri mari, pentru ca...Cred ca suntem acolo, in niste dureri foarte mari. Adica eu inteleg: "OK, este greu, ai un frate mai mic, o impartii pe maica-ta. Dar vreau sa fiu alaturi de tine, sa treci prin acest greu. Si atunci trebuie sa vad eu cum fac sa ofer acest tip de sprijin si acest tip de ajutor. Si cred ca am si eu, ca parinte, la randul meu nevoie de cineva care sa ma dadaceasca, sa ma tina in brate si sa ma suporte si cred ca asa este, un lant al nevoilor, care merge la un moment dat...Nu stiu, trebuie sa se inchida undeva sau sa se verse undeva.

47:42 Andrei: Cu siguranta ca se vor inchide, sunt convins. Miruna, provocari! Provocari de parinte. Iti multumesc din suflet pentru toata deschiderea si pentru sinceritatea dialogului.

47:56 Miruna: Cred ca mai mult m-am plans decat sa ofer solutii concrete.

48:01 Andrei: Uneori si plansul, mai ales venind din partea unor persoane ca tine, atat de complexe si de implicate in povestea asta...Stii cum e? Oferă așa, o gura de aer celorlalti care sunt intr-o permanenta fuga si zic: “Bai, dar e ceva gresit cu mine?” Nu, nu e ceva...E o provocare uneori generalizata.

48:25 Miruna: Exact, Andrei. Si sa stii ca pe mine ma enerveaza foarte mult postarile alea de pe facebook ale oamenilor cu mai multi copii care arata doar ipostazele in care fratii se iubesc, se mangaie si impart jucariile. Avem si noi din astea, avem filmulete in care se mangaie, se cauta, rad impreuna. Doar ca nu sunt toate momentele asa. Si cred ca trebuie sa spunem si adevarul din spatele usilor inchise, tocmai ca sa stim ca nu suntem singurii in situatii din astea. Eu inteleg foarte bine ca ne dorim sa vorbim despre lucrurile pozitive si despre bucuriile din viata noastra, ca sa inchidem ochii la celelalte. Doar ca ne ajuta sa avem asa, o imagine completa. Iar in loc de incheiere, as face al doilea copil maine, astazi l-as face inca o data. Deci a fost una dintre cele mai bune idei ale mele sa-l fac pe asta mic. Si sunt sigura ca o sa cred asta si mai incolo, doar ca acum este un moment in care este foarte greu. Dar as fi citit eu din scoarta-n scoarta cartea lui Laura si despre ce as fi vorbit eu astazi cu tine aici? Nu? Despre cum imi ies aburii din friptura, in ziua de Craciun?

49:54 Andrei: Sunt convins ca am fi gasit multe alte subiecte. Ma bucur, pe de alta parte, si ca te-am prins, in ghilimele, intr-un moment, hai sa zic, putin mai dificil, mai provocator, pentru ca repet ce-am spus si mai devreme, suntem oameni, cum ai spus si tu la inceputul discutiei noastre, suntem oameni, trebuie sa acceptam ca avem slabiciuni, sa fim vulnerabili si sa impartasim si cu ceilalti pentru ca uneori, intr-adevar, diferentele astea de positionari creeaza o frustrare foarte mare si o neintelegere a faptului ca problemele, de fapt, sunt cam la fel peste tot, anumite probleme. Miruna, iti multumesc din suflet.

50:33 Miruna: Si eu iti multumesc, Andrei.

50:34 Andrei: E o reala placere. Sper sa ne regasim curand. Numai bine!